

“ਸਚੁ ਸੁਣਾਇਸੀ ਸਚ ਕੀ ਬੇਲਾ” ਤੁਕ ਵਰਤ ਕੇ ‘ਸੱਚ’ ਸੁਣਾਉਣ ਵਾਲਿਓ ‘ਸੱਚ ਸੁਣਨ ਦੀ ਆਦਤ ਵੀ ਪਾਓ।

ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਠਿੰਡਾ, ਫੋਨ : +91-98554-80797
Emai: kirpalsinghbathinda@gmail.com

ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਅਦਾਰੇ ਵਲੋਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਤੁਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ‘ਲੋਗੋ’ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣਾ ਬੜੀ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਜੇ ਉਸ ਅਦਾਰੇ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਉਸ ਤੁਕ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਹੋਵੇ ਪਰ ਜੇ ਉਸ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਤੁਕ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਭਾਵਾਂ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਿਆਣੇ ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਪਾਬੰਡੀ ਹੈ, ਠੱਗ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿਜੀ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਵਰਤ ਕੇ ਠੱਗੀ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਸੂਝਵਾਨ ਸਿੱਖ, ਵਪਾਰੀ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਲੋਂ ਆਪਣੀ ਦੁਕਾਨ ਜਾਂ ਅਦਾਰੇ

ਸਚੁ ਸੁਣਾਇਸੀ ਸਚ ਕੀ ਬੇਲਾ **ਤੁਕਾਨਾ ਸਪੈਕਸਮੈਨ**

ਦਾ ਨਾਂ ਗੁਰੂ ਦੇ ਨਾਮ ’ਤੇ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਤੁਕ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ‘ਤੇ ਇਤਗਾਜ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾਮ, ਗੁਰੂ ਜਾਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੂੰ ਚਿੱਤ ਵਿੱਚ ਵਸਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਬਲਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੁਲੇਖਾ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣਾ ਵਪਾਰ ਚਲਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਾਮ ਜਾਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਸੱਜਣ ਨੂੰ ਵੀ ਠੱਗ ਤਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਭੇਸ ਤਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਦਿੱਖ ਵਾਲਾ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਧਾਰਮਿਕ ਸਬਾਨ ਨੂੰ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਗਸਤੇ ’ਤੇ ਉਜਾੜ ਜਗ੍ਹਾ ’ਤੇ ਇੱਕ ਸਰਾਂ ਖੱਲ੍ਹੂ ਕੇ ਯਾਤਰੂਆਂ ਨੂੰ ਠਹਿਰਣ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ, ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਧਰਮੀ ਵੀ ਅਖਵਾਉਂਦਾ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਸਾਰਾ ਵਿਖਾਵਾ ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਰਾਤ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਅਮੀਰ ਯਾਤਰੂਆਂ ਦਾ ਮਾਲ ਧਨ ਲੁਟ ਸਕੇ। ਜਿਥੇ ਉਸ ਦਾ ਭੇਤ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਦਾ ਡਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਉਥੇ ਉਹ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕਤਲ ਵੀ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਸੱਜਣ ਠੱਗ ਦਾ ਭੇਤ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੀ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਗਸਤੇ ਪਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਰਾਤ ਉਸ ਦੀ ਸਰਾਂ ’ਚ ਠਹਿਰੇ। ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਸਭ ਨੇ ਸੁਣੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਬਹੁਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ’ਚ ਲਿਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁਖਾਰਬਿਦ ਤੋਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਸੁਣ ਕੇ ਸੱਜਣ ਠੱਗ ਤਾਂ ਠੱਗੀ ਛੱਡ ਕੇ ਸੱਜਣ ਬਣ ਗਿਆ, ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਵੀ ਬਾਪ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਹੈਰਾਨੀ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਧਰਮੀ ਬੰਦਾ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦਾ ਪ੍ਰੰਜ ਦੱਸਦੇ ਸੱਜਣ ਸ਼ਾਹ ਜਾਂ ਸੱਜਣ ਮੱਲ੍ਹੂ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਪਰ ਹੁਣ ਭੇਦ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ’ਤੇ ਉਹੀ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਜਣ ਠੱਗ ਕਹਿਣ ਲੱਗ ਪਏ ਅਤੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਠੱਗੀ ਛੱਡ ਕੇ ਨਿਰੋਲ ਸੱਜਣ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵੀ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨੇਕ ਪੁਰਸ਼ ਜਾਂ ਠੱਗ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਜੜ੍ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਨਾਮ ਠੀਕ ਵੀ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਬਹੁਤੀ ਵਾਰ ਇਹ ਭੁਲੇਖਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਠੱਗ ਕਿਸਮ ਦੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮਹਾਂਪੁਰਖ ਆਖ ਕੇ ਪੂਜ ਰਹੇ ਹੋਣ ਤੇ ਸੱਚੇ ਸੁੱਚੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਠੱਗ ਕਹਿ ਕੇ ਬਦਨਾਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ।

ਕੁਝ ਕੁ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹੂ ਮੀਡੀਏ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਕਾਉ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਨੇ ਤਾਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਇਤਨਾ ਗੰਧਲਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਤੇ ਠੱਗ ਕਿਸਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਦਿਨ ਰਾਤ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਧਰਮਾਤਮਾ, ਇਮਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਸੱਚੇ ਸੁੱਚੇ ਮਹਾਂਪੁਰਖ ਹੋਣ, ਜਿਹੜੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਿਸਮ ਦੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਭਲੇਮਾਣਸ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਬੰਦੇ ਦਾ ਇਤਨਾ ਭੰਡੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਠੱਗ ਹੀ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅੱਜ ਵੀ ਸੱਜਣ ਨੂੰ ਸੱਜਣ ਠੱਗ ਹੀ ਆਖੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮੀਡੀਏ ਦਾ ਐਸਾ ਰੋਲ ਵੇਖ ਕੇ ਹੀ ਵੱਡੇ ਵਪਾਰਕ ਘਰਾਣੇ ਅਤੇ ਘਾਗ

ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਨੇ ਮੀਡੀਏ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਪੂਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਐਸਾ ਵਰਤਾਰਾ ਜਿੱਥੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਛਾਪਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਲਈ ਵੀ ਵੱਡਾ ਝਤਰਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰੈਸ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਚੌਥਾ ਬੰਮ੍ਰਾ ਹੈ।

ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤਾਂ ਸਿਆਸੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ 'ਚ ਹਨ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਚੌਧਰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪਾਵਰ ਦੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਲੁੱਕੀ ਛਿਪੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਰਜਕਾਰਣੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੱਤਾ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਸਿਆਸੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਅਜਾਦਾਨਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਕਿਸੇ ਹੱਦ ਤੱਕ ਬਚੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਪੱਖ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤਾਂ ਆਖਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹੀ ਕਰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮਹਿੰਗੀ ਤੇ ਲੰਬੀ ਪ੍ਰੀਕਿਰਿਆ 'ਚੋਂ ਗੁਜਰਨ ਕਾਰਨ ਆਮ ਆਦਮੀ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਅਵਾਜ਼ ਚੁੱਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਜੇ ਕਾਇਮ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਚੌਥਾ ਬੰਮ੍ਰਾ ਕਿਸੇ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਾਇਮ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਨੇ ਵੀ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਿੱਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਐਂਜ ਕੋਈ ਅਖਬਾਰ ਐਸੀ ਖਬਰ ਲਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜਿਹੜੀ ਕਿਸੇ ਦੂਸਰੇ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਆਪਸੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਭਾਰਤ 'ਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਸ ਆਪਣੇ ਮੀਡੀਏ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਕਾਰਨ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਿਸ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਪੰਥਕ ਮੀਡੀਏ ਦੀ ਭਾਗੀ ਲੋੜ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਵਪਾਰੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਲੋਕ ਬੜੇ ਸ਼ਾਤਰ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਖੇਤਰ 'ਚ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸੌਂਦਾ ਵਿਕ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੌਂਦਾ ਵੇਚਣ ਲਈ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਾਹਕਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰੀਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਤਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੌਂਦਾ ਸੰਪਾਦਕ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਪੰਥਕ ਅਖਬਾਰ ਕੱਢ ਲਿਆ। ਸ਼ੁਰੂ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਦੇਹਧਾਰੀ ਗੁਰੂਡੰਮੁ, ਡੇਰੇਦਾਰ ਸਾਧਾਂ, ਪੁਜਾਰੀਆਂ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਆਰਐਸਐਸ ਵਿਰੁੱਧ ਬੜੀਆਂ ਚਟਖਾਰੇਦਾਰ ਖਬਰਾਂ ਲਾਈਆਂ। ਡੇਰਾ ਪ੍ਰੇਮੀ ਵਿਵਾਦ 'ਚ ਉਸ ਨੇ ਸੌਂਦਾ ਡੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਬਹੁਤ ਖਬਰਾਂ ਲਾਈਆਂ ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਹਮਦਰਦੀ ਜਿੱਤ ਲਈ। ਮਿਸ਼ਨਰੀਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਮਰਥਕ ਸੀ, ਹੁਣ ਤਾਂ ਸ਼ੁਰੂ 'ਚ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋ ਗਏ। ਹੁਣ ਇਸ ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਨਿਧੜਕ ਅਤੇ ਸੌਂਦਾ ਅਖਬਾਰ ਹੈ। ਸੌਂਦਾ ਸੰਪਾਦਕ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਤਾਕਤਵਾਰ ਸਮਝਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸਮਝਦਾ ਸੀ ਕਿ ਆਪਣੇ ਅਖਬਾਰ 'ਚ ਖਬਰਾਂ ਲਾ ਕੇ ਉਹ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਰਜ਼ੀ ਅਰਜ਼ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਰਜ਼ੀ ਅਰਜ਼ ਤੋਂ ਫਰਜ਼ 'ਤੇ ਸੁੱਟ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਆਸੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ, ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਲੁੱਟ ਲਈ ਅੰਦਰਖਾਤੇ ਆਪਣੀ ਸਾਂਝ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਹੈ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੇ ਕੋਈ ਸੌਂਦਾ ਸੰਪਾਦਕ ਵਰਗਾ ਸੰਪਾਦਕ ਕਿਸੇ ਇਮਾਨਦਾਰ, ਸੱਚੇ ਸੁੱਚੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਈਨ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਦਾ ਭੰਡੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅਖਬਾਰ ਉਸ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਪੱਖ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜਿਸ ਅਖਬਾਰ ਨੂੰ ਹੁਣ ਪੰਥਕ ਅਖਬਾਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਹ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਸਿੱਖ ਧਰਮ 'ਤੇ ਲੁਕਵੇਂ ਹਮਲੇ ਕਰਦਾ ਆਇਆ ਹੈ, ਬੇਸ਼ਕ ਬਹੁਤਾ ਚੁਸਤ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪ ਲਿਖਣ ਦੀ ਵਜਾਏ ਉਹ ਦੂਸਰੇ ਦੀ ਕਲਮ ਤੋਂ ਲਿਖਵਾਉਂਦਾ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਖਬਰਾਂ ਛਾਪਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਮੇਰੇ ਪਿੱਛਲੇ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਆ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਖਬਾਰ ਨੂੰ ਇਤਨਾ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨ, ਪੰਥਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੀ ਇਸ ਕੋਲ ਇਤਰਾਜ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਲਾਉਣੀਆਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਇਆ ਵੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਛਾਪੇ ਇੱਕ ਲੇਖ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ ਕੀਤਾ। ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸ: ਮਾਨ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਬੜੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਛਪਦੀਆਂ ਸਨ, ਇਤਰਾਜ ਕਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਇਸ ਨੇ ਬਿਲਕੁਲ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਅ) ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਦੂਸਰੇ ਅਖਬਾਰ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲਾਉਂਦੇ ਸਨ ਪਰ ਹੁਣ ਇਸ

ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸਿਆਸੀ ਮੌਤ ਸਮਝਣ ਲੱਗੇ ਅਤੇ ਅਖੀਰ ਡੇਢ ਦੋ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਸੌਂਦਾ ਸੰਪਾਦਕ ਅੱਗੇ ਗੋਡੇ ਟੇਕ ਦਿੱਤੇ। ਸ: ਮਾਨ ਦੇ ਇਸ ਅਖਬਾਰ 'ਚ ਬਿਆਨ ਛਪਣ ਲੱਗ ਪਏ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਇਹ ਇੱਕ ਪੰਥਕ ਅਖਬਾਰ ਬਣ ਚੁਕਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਹਾਲਤ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਚੁਕੀ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਧਰਮੀ ਲੋਕ, ਜਿਹੜੇ ਇਹ ਸਮਝ ਚੁਕੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਡਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਲਾਹ ਦੇ ਬੈਠੇ ਤਾਂ ਇਹ ਨਰਾਜ਼ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜਿਹੜੀ ਇਹ ਪ੍ਰਬੰਧ ਰਾਹੀਂ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਇਸ ਲਈ ਪੰਥ ਦਾ ਹੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸੁਹਿਰਦ ਪਰ ਸਗੋਡ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਇਹ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਡਰਾਵੇ ਕਾਰਨ ਵਰਤ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜੇ ਕੋਈ ਪੰਥਕ ਵਿਦਵਾਨ ਬਚਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ ਇਹ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤ ਲਈ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਫਸਿਆ। ਸੌਂਦਾ ਸੰਪਾਦਕ ਨੇ ਬੜੀਆਂ ਸਤਰੰਜੀ ਚਾਲਾਂ ਖੜੀਆਂ। ਕਦੀ ਉਸ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬੜੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਲਾਈਆਂ, ਕਦੀ ਉਸ ਦੀ ਬਾਂਹ ਮਰੋੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਇਹ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬੜੀ ਦਿੜਤਾ ਭਰੀ ਦਲੇਰੀ ਹੀ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਦੂਰੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਆਪਣੇ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਾਰ ਐਸੀਆਂ ਗੱਲਾਂ, (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਕੱਲ੍ਹ ਵਾਲੇ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ) ਲਿਖ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਪੰਥ ਲਈ ਬਹੁਤ ਘਾਤਕ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਕੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਬੁਰਾਈਆਂ ਦੇ ਉਹ ਭਾਈਵਾਲ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਉਚ ਪੰਥ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਥ ਅੱਗੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਇੱਠੇ ਬਹਾਨੇ ਲੱਭ ਕੇ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤਨਖਾਹੀਆ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪੰਥ ਵਿੱਚੋਂ ਛੇਕ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਨਾਪਾਕ ਇਰਾਦੇ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਸੌਂਦਾ ਸੰਪਾਦਕ ਨੇ ਬੜੀਆਂ ਸਤਰੰਜੀ ਚਾਲਾਂ ਚੱਲੀਆਂ।

ਪ੍ਰੋ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਵਿਚੁਪ 'ਪੁਜਾਰੀਵਾਦ' ਦਾ ਸਾਰਾ ਰੱਲਾ ਰੱਪਾ ਛੁੱਲ ਅਤੇ ਛੁਠਾ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਇਹੀ ਸੀ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕੁੱਝ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਦੇ ਬੁਰੇ ਪ੍ਰਾਨਮਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ, ਉਹ ਅੱਗੇ ਲੱਗ ਕੇ 'ਪੁਜਾਰੀਵਾਦ' ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਧੋਣ ਤੋਂ ਲਾਹ ਸੁੰਟਣ ਦੇ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਸਾਡੇ ਲੰਚੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 'ਦੇਹਾ ਦੂਨੀਆਂ' ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਾਲਾ ਛੇਸਲਾ ਇਹ ਕੀਤਾ (ਅਪਣੇ ਸੁਭਾਲ ਅਨੁਸਾਰ) ਕਿ 'ਪੁਜਾਰੀਵਾਦ' ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵੀ ਕਰਨਗੇ ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਪੁਜਾਰੀ' ਅੱਗੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਨੀ ਹੋਣਗੇ ਸਗੋਂ ਸੰਗਤ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਂਗੇ। ਕਿਹੜੇ ਯੁਗ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਰਾਗੀ ਜੀ? ਉਥੇ 'ਸੰਗਾਤ' ਦੇ ਨਾਲ 500-700 ਲੱਠਮਾਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰੋ. ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਕਹਿਣਗੇ ਕਿ ਉਹ ਮਹਿਆਦਾ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰ ਕੇ, ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਸਕਤਰੰਤ ਵਿਚ ਜਾਣ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਥੈਨ ਕੇ ਮਹਿਆਦਾ ਭੰਗ ਨਾ ਕਰਨ ਤਾਂ ਕੀ ਜਵਾਬ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ? ਨਾਹ ਨੁੱਕਰ ਕਰਨ ਤੇ ਲੜਾਈ ਭਗਤਾ ਐਨ੍ਹ ਮੁਮਕਿਨ ਹੈ ਤੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਚਿੰਡਾ ਲੱਗ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਹਮਿਕ ਦੀ ਗੜਬੜ ਨੂੰ ਸੌਂਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਚਹਿਗੀ ਵਿਚ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਥੈਨੇ ਨੂੰ ਉਥੇ ਹੀ ਪੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਪੈਦਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਮੁਨਸ਼ਫ ਥੈਨਦਾ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਤਾਂ ਮੁਨਸ਼ਫ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਹੁੰਪ ਥੈਨ ਕੇ ਹੀ ਆਪਣੀ ਸਫ਼ਾਈ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ। ਪ੍ਰੋ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੌਲ ਤਾਂ ਬੜੀ

ਵਧੀਆਂ ਦਲੀਲ ਸੀ ਕਿ 'ਜਥੇਦਾਰਾਂ' ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ ਕਰਵਾਈ ਹੈ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪਣਾ ਇਹ ਛੇਸਲਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਜਿਸ ਅਧੋਨ ਸਾਬਕਾ 'ਜਥੇਦਾਰਾਂ' ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਬੜੀ ਜੰਗਦਾਰ ਤੇ ਅਕੈਂਟ ਦਲੀਲ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਕੌਲ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 5 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਉਥੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਥਾਂ ਦਾ ਛੇਸਲਾ ਅੱਜ ਦੇ 'ਜਥੇਦਾਰਾਂ' ਨੂੰ ਹੋ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਵੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਬਦਾਮਨੀ ਤੋਂ ਮਾਰ-ਕਰ ਦਾ ਦੇਸੀ ਵੀ ਉਸੇ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਏਗਾ। ਪ੍ਰੋ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਚੰਗੀ ਸਿਆਈ ਸਿੱਖਾਂ ਸਿੱਖ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਚੰਗਾ ਕੌਸ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅੱਜ ਦੇ 'ਜਥੇਦਾਰਾਂ' ਦੀ ਮਹਿਆਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਪਰ ਜਿਆਦਾ ਚੰਗਾ ਇਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ 'ਜਥੇਦਾਰਾਂ' ਦੇ ਛੇਸਲਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈ ਕੇ, ਜਾਣ ਹੀ ਨਾ। ਜੇ ਇਸ ਠੀਕ ਰਾਹ ਤੋਂ ਭਟਕ ਕੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਗੜਬੜ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਥੇ ਕੁੱਝ ਤੌਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵੀ, ਇਸ ਬਹਾਨੇ, ਗੜਬੜ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਦਰ ਗੜਬੜ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਕੇ, ਸਿੱਖ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਗੀ ਨੁਕਸਾਨ ਉਠਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਤੇ ਇਹ ਗੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਪਣੇ ਹਿੱਤ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਜਿਸ ਕੰਮ ਨਾਲ ਉਥੇ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਗੜਬੜ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਝਾ ਜਿਹਾ ਵੀ ਪ੍ਰਦਸ਼ਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਰਚ ਤਿਆਗ ਦੇਣ। ਸ੍ਰੀਮਣੀ ਕਮੌਤੀ ਅਤੇ ਪੁਜਾਰੀ ਤਾਂ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣਨਗੇ ਪਰ ਪ੍ਰੋ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਸ ਪਾਸੇ ਚੁੱਕ ਹੀ ਪਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਸਿਆਸੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁਣ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਵੀ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਅੱਗੇ ਗੋਡੇ ਟੇਕੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣਾ ਸਟੈਂਡ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੀ ਮਾਣ ਮਰਯਾਦਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਕਾਲ ਤਖਤ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਣਗੇ ਪਰ ਕਿਸੇ ਬੰਦ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਉਥੇ ਜੁੜੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਹਿਸਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਆਪਣੀ ਕੀਤੀ ਜ਼ਿੱਦ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਜਾਣ ਹੀ ਨਾ, ਜਾਂ ਫਿਰ ਜਿੱਥੇ ਪੁਜਾਰੀ ਚਾਹੁਣ, ਉਥੇ ਹੀ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੁਲਜਮ ਇਹ ਜ਼ਿੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰ

ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਬਲਕਿ ਜੱਜ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵੀ ਲਿਖ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਨ, ਹੁਣ ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਬਿਲਕੁਲ ਅਡੋਲ ਰਹੇ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਬਹੁਤੀ ਜ਼ਿਦ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ ਪੰਥ ਚੌਂ ਛੇਕੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਚ ਜਾਣ ਤਾਂ ਕਿ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਰੀ ਰਹਿ ਸਕੇ।

ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਸਪੋਕਸਮੈਨ ਦੀਆਂ ਸੰਪਾਦਕੀਆਂ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵੀਚਾਰਾਂ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਅੰਤਾਂ ਦਾ ਦਬਾਅ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਡੋਲੇ ਨਹੀਂ। ਜਦ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਬਿਲਕੁਲ ਅਡੋਲ ਰਹੇ ਤੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਖੰਤੀ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਝੂਠੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਕਾਲ ਤਖਤ 'ਤੇ ਉਡੀਕਦੇ ਰਹੇ ਪਰ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਹਉਮੈ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਏ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਪੰਥ ਵਿੱਚੋਂ ਛੇਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਛੇਕੇ ਜਾਣ ਉਪ੍ਰੰਤ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ 'ਚੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਭਾਰੀ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਥਾਂ ਥਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖਾਣਾ ਛਕਣ ਦੇ ਸੱਦੇ ਮਿਲਣ ਲੱਗੇ।

ਸੌਦਾ ਸੰਪਾਦਕ ਨੇ ਵੀ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਵਲੋਂ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਕੀਰਤਨ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਲਾਈਆਂ ਅਤੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਸੰਪਾਦਕੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਲਿਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਡੇਰਾਵਾਦ, ਪੁਜਾਰੀਵਾਦ ਅਤੇ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਸਾਡੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਸੰਭਾਲਣ। ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਵੱਲ ਉਕਾ ਹੀ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਲਾਉਣੀਆਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਲੜਾਈ ਆਪਣੀ ਲੜਾਈ ਬਣਾ ਕੇ ਲੜੀ ਪਰ ਉਹ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਆ ਕੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਨਹੀਂ ਆਇਆ, ਟੈਲੀਫੋਨ 'ਤੇ ਵੀ ਦੋ ਸ਼ਬਦ ਧੰਨਵਾਦ ਦੇ ਨਹੀਂ ਕਰੇ, ਸਾਡੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਗਾਲਾਂ ਕੱਢਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਤੇ ਉਹ ਹੁਣ ਅਟੰਕ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਤੇ ਖਬਰਾਂ ਗੁਣ ਔਗੁਣਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਲਾਉਣਗੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਖਬਰਾਂ ਸਪੋਕਸਮੈਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਨੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਉਣੀਆਂ ਵੀ ਬਣਦੀਆਂ ਸਨ।

ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਬਰਾਂ ਲਈ ਲੱਖਾਂ ਰੂਪਏ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਹਰ ਅਖਬਾਰ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਲੈ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਛਾਪਦਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੋ ਸੌਦਾ ਸੰਪਾਦਕ ਨੇ ਵੀ ਛਾਪ ਦਿੱਤੀਆਂ ਤਾਂ ਉਹ ਹੋਰ ਕਿਹੜੇ ਧੰਨਵਾਦ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਇਹ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਕਥਨ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਗੁਣ ਔਗੁਣ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਉਸ ਨੇ ਝੂਠੀਆਂ ਲਾਈਆਂ ਸਨ। ਜੇ ਝੂਠੀਆਂ ਲਾਈਆਂ ਸਨ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ 'ਸਚ ਸੁਣਾਇਸੀ ਸਚ ਕੀ ਬੇਲਾ' ਕਿਥੇ ਰਹਿ ਗਿਆ?

ਉਧਰ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਮਝੇ ਜਾ ਰਹੇ ਵੱਡੇ ਹਮਾਇਤੀ ਸ: ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੇਠਲੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬੰਗਲਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਚਾਰਕ (Giani Harinder Singh Alwar) ਨੇ ਵੀ ਬੜੀ ਲੱਛੇਦਾਰ ਭਾਸ਼ਾ 'ਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਤਖਤ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਹਨ। ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਅਕਾਲ ਤਖਤ 'ਤੇ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜਿੱਥੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਚਾਹੁਣਗੇ, ਮੈਂ ਉਥੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਥੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਜੇ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤਨਖਾਹ ਵੀ ਭੁਗਤਾਂਗਾ, ਇੱਕ ਤਖਤੀ ਹੋਰ ਆਪਣੇ ਗਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਲਵਾਂਗਾ ਕਿ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ ਗਈ। ਉਸ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਗਲਤੀ 'ਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿੱਦੀ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕੁਝ ਸੁਹਿਰਦ ਪਰ ਭੋਲੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਚਿੰਤਕਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ‘ਤੇ ਦਬਾਅ ਵਧਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਮਰਥਕ ਅਖਬਾਰ ਸੀ। ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੱਦ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਮੁੱਲਾਂ ਲਾਉਣੀਆਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਪਹੁੰਚੇਗੀ ? ਇਸ ਲਈ ਬੇਸ਼ਕ ਉਹ ਗਲਤ ਹੀ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗਲਤ ਹੈ ਪਰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਹੋਰ ਕੋਈ ਮੀਡੀਆ ਵੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਚੱਲੀਏ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰ ਆਉ। ਅਖੀਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫਾਰਮੂਲਾ ਲੱਭਿਆ ਕਿ ਸੰਪਾਦਕ ਦੇ ਘਰ ਕੀਰਤਨ ਰੱਖ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨ ਚਲੇ ਜਾਓ ਤਾਂ ਲੋਕੀ ਸਮਝਣਗੇ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਲੂਕ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਮੁੱਲਾਂ ਲੱਗਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਸੰਘਰਸ਼ 'ਚ ਸਫਲਤਾ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਸੌਂਦਾ ਸੰਪਾਦਕ ਤੋਂ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰ ਇਤਿਹਾਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਪਿੱਛਲੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗਲਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਆਪਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣਗੇ। ਪਰ ਅਖੀਰ ਆਪਣੇ ਸਮਰਥਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨ ਗਏ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਕੀਰਤਨ ਲਈ ਸੌਂਦਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਚਲੇ ਜਾਣਗੇ। ਪਰ ਜਿਸ ਦਾ ਹੰਕਾਰ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਿਆ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਸੰਪਾਦਕ ਨੇ ਸਾਫ਼ ਲਫਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ‘ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸੌਂਦਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਪਰ ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕਰੋ ’ਤੇ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਆ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਕੀਰਤਨ ਅਤੇ ਲੰਗਰ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮੈਂ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗਾ।’

ਜਦੋਂ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਹਰ ਗੱਲ ਮੰਨਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਤੇ ਵਿਖਾਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੌਂਦਾ ਸੰਪਾਦਕ, ਕੀਰਤਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੀਰਤਨੀਏ ਨੂੰ ਛੋਨ 'ਤੇ ਸੌਂਦਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਵੀ ਨਾਂਹ ਕਰ ਗਏ ਤਾਂ ਅਖੀਰ ਵਿਚੋਲਿਆਂ ਦੇ ਯਤਨ ਛੇਲ ਹੋ ਗਏ। [15 ਮਾਰਚ ਦੇ ਅਖਬਾਰ](#) 'ਚ ਵਿਚੋਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਛੋਟੇ ਲਾ ਕੇ ਵੱਡੀ ਮੁੱਲ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਜੱਫੀ ਪਵਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇੱਕ ਛੋਨ ਨੇ ਹੀ ਰਾਤੋਂ ਰਾਤ ਪਾਸਾ ਪਲਟਾ ਦਿੱਤਾ।

ਜਦੋਂ ਵਿਦਵਾਨ ਵਿਚੋਲਿਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਪੋਕਸਮੈਨ ਨਾਲ ਜੱਫੀ ਪਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਿਆ

ਪਰ ਰਾਤੋਂ ਰਾਤ ਇਕ ਟੈਲੀਫੋਨ ਸੁਨੇਹੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚੋਲਿਆਂ ਦੇ ਯਤਨ ਠੁਕਰਾ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰ ਦਿਤਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 14 ਮਾਰਚ (ਸਪੋਕਸਮੈਨ ਬਿਊਰੋ) : ਇਹ ਗੱਲ ਹੁਣ ਦੌੜੀ ਜਾ ਸਕਣੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਤੋਂ ਆਪਸ ਵਿਚੁੱਜ੍ਹ ਜੁੜ ਕੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸਪੋਕਸਮੈਨ ਦੀ ਵਿਖ ਨਿੱਜੀ ਜਗ੍ਹੀ ਟਿੱਪਣੀ ਤੋਂ ਬੇਖ਼ਤਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਖਬਾਰ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਵਿਰੁਧ ਜਿਵੇਂ ਬੱਲੜਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਤਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਾਥੀ ਵੀ ਰਹਿ ਰਾਏ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੇਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਜਾਰੀ ਰਾਤ ਵਾਲੀ ਸਾਥੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਾਰਾਚਲੀ ਕਿਵੇਂ ਦੂਰ ਹੋ ਸਕਣੀ ਹੈ ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਸੁਣ ਕੇ, ਸ. ਤਰਸਮ ਸਿੰਘ ਵਿਚੋਲਿਆਂ ਪਚਾਰ

ਕੌਂਕ ਸਕਾਲ ਹੀ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਉਠਾਏ ਸਨ। ਵਿਚੋਲਿਆਂ ਅਨਾਸਾਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਥ ਦਾਅਵਾ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਹੀਂ ਭਾਗਾਵੇ ਪਰ ਕਰੋਕੇ ਨੂੰ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਇਸਤੇਹਾਰ ਨੁਕਰਾ ਕੇ ਕੋਈ ਪੜ੍ਹ ਲੜਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤ ਦਿਓ ਤਾਂ ਹਾਲ ਵਾਹਿਗੁਰ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਨ ਅੰਦੇ ਧਨਵਾਦ ਮੰਗਣ ਵਾਲ ਵਿਗਦ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ (ਅਖਬਾਰ, ਟੋ. ਵੀ. ਚੰਨਲ, ਉਚਾਂ ਚੁਪੈ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦਾ) ਲੋਈ ਸੂਦ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਮੰਗਣ ਵੀ ਗਲੜ ਹੈ ਤਾਂ ਭਿੰਡ ਤਾਂ ਪ੍ਰੇ ਸਾਹਿਬ ਵਾਗ ਅਪਣੀ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ (ਸੰਗਤ ਦੇ ਨਾ ਮੰਨੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪੈਸੇ ਨਾਲ) ਬਣਾਉਣਾ ਹੀ ਜਾਇਜ਼ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਗਤਾਂ 'ਚ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਗਿਆ ਕਿ ਸੌਂਦਾ ਸੰਪਾਦਕ ਤਾਂ ਮਤਭੇਦਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਚੱਲਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਪਰ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਹੀ ਜ਼ਿੱਦੀ, ਅਭਿਮਾਨੀ ਅਤੇ ਹੰਕਾਰੀ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਨਾ ਸ: ਸਰਨਾ ਨਾਲ ਚੱਲ ਸਕਿਆ ਹੈ ਅਤੇ

ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਸੌਦਾ ਸੰਪਾਦਕ ਨਾਲ। ਜੇ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਟੀਚਾ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਮੰਜੀ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸੌਦਾ ਸੰਪਾਦਕ ਨਾਲ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਮਿਲ ਕੇ ਚੱਲਣ ਤੋਂ ਕਿਉਂ ਇਨਕਾਰੀ ਹਨ ?

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਸ੍ਰੀ ਚੰਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਪਿਤਾ ਨਾਨਕ ਦੀ ਪਿਠ ਵਿਚ ਇਕ ਹੋਰ ਛੁਰਾ !

ਸੰਪਾਦਕ ਦੀ ਹਉਮੈ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪੱਠੇ ਪਏ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵਧ ਗਿਆ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਦੁਸਰਿਆਂ ਤੋਂ ਲਿਖਵਾਉਂਦਾ ਸੀ, ਉਹ [16 ਮਾਰਚ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕੀ](#) ਵਿੱਚ ਖੁਦ ਲਿਖ ਦਿੱਤੀਆਂ ਕਿ “ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦੀ ਅਸਲ ਪੋਥੀ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦੀਆਂ ਨੇ ਸਾੜ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂ ਤਬਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਗੁਰੂਆਂ ਅਤੇ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਤੇ ਇਹ ਧੁਮਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਬਾਣੀ ਦਾ ਅੱਖਰ ਜਾਂ ਲਗ ਮਾਤਰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਦਵਾਨ ਖੋਜ ਕਰਕੇ ਸੋਧਣ ਦਾ ਸੁਝਾਉ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ 'ਤੇ ਕਿੰਤੂ ਕਰਨਾ ਚੱਸ ਕੇ ਬਦਨਾਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।” ਉਨ੍ਹਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਲਿਖ ਦਿੱਤਾ ਕਿ “ਗੁਰੂਆਂ ਨੇ ਤਾਂ ਅੱਖਰ ਜਾਂ ਲੱਗ ਮਾਤਰ ਬਦਲਣ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਈ ਨਾ, ਫਿਰ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦੀਆਂ ਨੇ ਹੀ ਕਿਉਂ ਲਾਈ ?”

ਇਸ ਸੰਪਾਦਕੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਬੀੜ ਨਕਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਪਾਦਕ ਹੁਣ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਅਸਲੀ ਪੋਥੀ ਲੱਭ ਕੇ ਅਸਲੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਤਿਆਰ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਦਾ ਐਲਾਨ ਇਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 7 ਅਪ੍ਰੈਲ 2008 ਦੀ ਮੁੱਖ ਖਬਰ 'ਚ ਆਪਣੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਇਸ ਸੰਪਾਦਕੀ ਦਾ ਜਿਤਨਾ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ 4 ਕੁ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੇ ਸੰਪਾਦਕ ਨੇ ਪੰਥ ਤੋਂ ਮੁਆਫ਼ੀ ਨਾ ਮੰਗੀ ਤਾਂ ਉਹ ਅਗਲਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਲੀਕਣਗੇ।

ਉਧਰ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਇੰਗਲੈਂਡ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਇਹ ਬਿਆਨ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਕਿ '[ਹਣ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਇਹ ਪਰਖਣ ਦਾ ਕਿ ਧਰਮੀ ਲੋਕ ਕਿਤਨਾ ਕ ਸੱਚ ਬੋਲਦੇ ਹਨ।](#)' ਇਸ ਬਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਵਿਚੋਲਿਆਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਖਲਬਲੀ ਉਠ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੁਧਿਆਣਾ ਗੁਰਮਤਿ ਗਿਆਨ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਕੇ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਕਿੰਤੂ ਨਾ ਕਰੇ।

ਅੰਦਰਲੀਆਂ ਮਿਲੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਦਵਾਨ ਬਿੱਲੀ ਦੇ ਗਲ ਟੱਲੀ ਬੰਨ੍ਹਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਭਾਵ ਸੌਦਾ ਸੰਪਾਦਕ ਜੀ ਨੂੰ ਨਿਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿਣ ਵਾਸਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਸਬੂਤ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਜਾਗੀ ਕੀਤੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰੈਸ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਸੌਦਾ ਸੰਪਾਦਕ ਦੇ ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਵਲੋਂ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਣ ਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰੈਸ ਨੋਟ ਸੌਦਾ ਸੰਪਾਦਕ ਪਾਸ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਸ਼ਾਤਰ ਦਿਸਾਗ ਦਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਜਲਦੀ ਹੀ ਸਮਝ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਜੱਗ ਜ਼ਾਹਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਉਸ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਜਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਾਰ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਮੇਰੇ ਵੀ ਕੰਮ ਦੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਗੇ। ਉਸ ਨੇ ਹੱਲਾਂਗੇਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਵੀ ਨਾਮ ਲਿਖ ਦਿਓ ਅਤੇ ਮੁਆਫ਼ੀ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਕਰੋ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗ ਲਵਾਂਗਾ, ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡਾ ਵੀ ਅਕਸ਼ ਬਣਿਆ ਰਹੇਗਾ ਤੇ ਮੈਂ ਵੀ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਾਂਗਾ ਕਿ ਵੇਖੋ ਜੀ ਬੇਸ਼ਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ

ਵਿਦਵਾਨ ਵਿਚੋਲਿਆਂ ਨੇ ਖਬਰਾਂ ਦੇ ਲਾਲਚ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਹੋਰ ਏਕਤਾ ਯਤਨ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਬੰਦ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੋ ਨੇ ਤਾਂ ਕੁਝ ਦਬੀ ਜੁਬਾਨ 'ਚ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗਲਤ ਕਹਿਣਾ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਸਿੱਖ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਾ ਲੰਬੀ ਯਾਦਾਸ਼ਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਸੂਝ, ਉਹ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਸਮਝਣ ਲੱਗ ਪਈਆਂ। ਇਸ ਨਾਲ ਸੌਦਾ

ਸੰਪਾਦਕੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਵੀ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਪਰ ਪੰਥਕ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਅੱਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਝੁਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੇ ਅਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨੇ ਤੁਰ੍ਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੰਪਾਦਕੀ ਵਾਪਸ ਲਿਆ

ਲੁਧਿਆਣਾ 18 ਮਾਰਚ (ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ): ਮੀਡੀਏਟ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਫਲਸਫੇ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਸਹੀ ਸੋਧ ਦੇਣ ਅਤੇ ਉਸ ਉਤੇ ਗੁਰੂ ਗਿਆਨ ਦਾ ਕੰਢਾ ਰੱਖਣ ਹਿੱਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਮਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਵਿਸੇਸ਼ ਇਕੱਤਰਤਾ ਅੱਜ ਸਬਾਨਕ ਗੁਰਮਤਿ ਗਿਆਨ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ ਜਵੱਦੀ ਵਿਖੇ ਹੋਈ। ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿਚ ਹੈਂਘੀਆਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਬ ਸੰਮੱਤੀ ਨਾਲ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸੁੰਮਣੀ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਸੁਰੂ ਛਾਪਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਮੁਤਾਬਕ ਪ੍ਰਮਾਣਕ ਅਤੇ ਔਰਤਮ ਹੈ। ਉਸ ਉਪਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸੌਸਥਾ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਹੋਂਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਮਾਣਕ ਸੁਰੂ ਉਤੇ ਕਿੱਤੇ ਪੰਤੂ ਕਰੇ। ਅੱਜ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਫੇਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੀਡੀਏਟ ਉਪਰ ਗੁਰੂ ਗਿਆਨ ਦਾ ਕੰਢਾ ਰੱਖਣ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤਲਾਸ਼ਣ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨਾਂ, ਵਕੀਲਾਂ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹਾ ਬਰਡ ਸਬਾਨਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿਹੜਾ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਛਾਪਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਛਾਪਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਚਾਰ ਸਕੇ। ਇਹ ਮੌਟਿੰਗ ਗਿਆਨੀ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜਾਚਕ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਹੋਈ ਸੀ।

ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟਮੈਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟਮੈਨ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਥ ਦਾ ਅਖਬਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਪੰਥਕ ਲੜਾਈ ਅੱਗੇ ਹੋ ਕੇ ਲੜਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਦਿਲ ਕਰ ਕੇ ਸਪੱਸ਼ਟਮੈਨ ਵਿਚ ਛੱਪੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੰਪਾਦਕੀ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਜਿੰਧਾਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਵਾਪਸ ਲੈ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਜਿੰਧਾਂ ਕੇਲ ਅਖਬਾਰ ਰਾਹੀਂ ਖਿਮਾ ਯਾਚਨਾ ਕਰ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਕਿ ਪੰਥ ਵਿਚ ਸਿਪਾਂਤਰ ਏਕਤਾ ਬਣੀ ਰਹੇ। ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਦੂਜੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਦਸ ਗੁਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਭਗਤ ਜਾਂ ਸੰਪਰਦਾ ਦੇ ਬਾਨੀ ਨੂੰ 'ਗੁਰੂ' ਨਾ ਲੰਘਣ (ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜੀਤ ਅਖਬਾਰ) ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੰਥ ਵਿਰੋਧੀ ਗਰਦਾਨੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਬਾਬਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਸੌਦਾ ਸਾਧ, ਭਨਿਆਰਾ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਆਸੂਤੋਸ਼ ਦੇ ਇਸਤਰਿਹਾਰ ਹੀ ਛਾਪਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਹੋਰਾਗ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟਮੈਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ ਸ. ਜੰਗੀਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਤੁਰ੍ਹ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਮੰਨ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੰਦੀ ਸੰਪਾਦਕੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਵੀ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਪਰ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਸੰਪਾਦਕੀ ਵਾਪਸ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਨੇਸ ਪੈਂਜੀ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਤੋਂ ਅਦਾਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟਮੈਨ ਖਿਮਾ ਯਾਚਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਪਾਂਤਰ ਏਕਤਾ ਲਈ ਅਦਾਰਾ ਕੇਂਦੀ ਵੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤੁਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਸ ਪਾਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਦੂਜੇ ਅਖਬਾਰ ਵੀ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਿਦਕਾਂਦਲੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲੈਣਗੇ।

ਉਸ ਪਿੱਛੋਂ ਬੜੇ ਲੇਟ ਸਮੇਂ 'ਚ ਸੋਧਿਆ ਹੋਇਆ ਪ੍ਰੈਸ ਨੋਟ ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਬ੍ਰਿਬਤ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤਿਆਰ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ 19 ਮਾਰਚ ਦੇ ਅਖਬਾਰ 'ਚ ਪਹਿਲੇ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਛਾਪ ਗਈ। 'ਸਚ ਸੁਣਾਇਸੀ ਸਚ ਕੀ ਬੇਲਾ' ਤੁਕ ਵਰਤਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸੱਚ ਚੁਭੇਗਾ ਜਰੂਰ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਬੂਤ ਇੱਕ ਟੱਗਸਟੀ ਮੈਂਬਰ ਵਲੋਂ ਆਈ ਈਮੇਲ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਇੱਥੇ ਨਾਲ ਪੇਸਟ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਸੌਦਾ ਸੰਪਾਦਕ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸੱਚ ਸੁਣਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਹ ਸੱਚ ਸੁਣਨ ਦੀ ਜਾਚ ਵੀ ਸਿੱਖਣ। ਮਾਸਕ ਪੱਤਰ ਹੁੰਦਿਆਂ ਸੌਦਾ ਸੰਪਾਦਕ ਜੀ ਨੇ ਕਈ ਵਾਰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਚਾਹੁਣ ਤਾਂ ਮਾਸਕ ਪੱਤਰ ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਕ ਪੂਰੇ ਦਾ ਪੂਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਭੇਜੇ ਸਾਰੇ ਲੇਖਾਂ ਨੂੰ ਥਾਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਅੰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੇਖਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਉਹ ਮੁਦ ਦੇਣਗੇ।

ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੱਟੜ ਸਮਰਥਕ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਝੂਠ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸਮਝਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਐਸਾ ਹੈ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਹੁਣ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਸੌਦਾ ਸੰਪਾਦਕ ਜੀ ਮੇਰੇ ਕੱਲ ਵਾਲੇ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਕੇ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਲਿਖਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਅੱਧਾ ਪੰਨਾ ਹੀ ਦੇਣਾ ਮੰਨ ਲੈਣ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਪਾਦਕੀਆਂ ਅਤੇ ਡਾਇਰੀਆਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਇਹ ਮੇਰਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ। ਜੇ ਇਹ ਸੁਹਿਰਦ ਹੋਣ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਉਸਾਰੂ ਸੰਵਾਦ ਰਚਾਉਣ ਲਈ ਰਾਹ ਖੁਲ੍ਹਾ ਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਪਸੀ ਮਤਬੇਦ ਦੂਰ ਹੋ ਕੇ ਮਸਲੇ ਹੱਲ ਹੋਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲੇਗੀ। ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਪੰਥਕ ਵਿਦਵਾਨ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੌਦਾ ਸੰਪਾਦਕ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਨੂੰ ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਖੁਸ਼ੀ ਮੰਨ ਕੇ ਆਪਣੀ ਨਿਮਰਤਾ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਕੱਲ ਵਾਲੇ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਨੁਕਤਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਵੀ ਸੌਦਾ ਸੰਪਾਦਕ ਜੀ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਲੈਣ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਲੈਣ ਕਿ ਉਹ ਰਾਗਮਾਲਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਦੇ ਹਨ, ਦਸ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਉਸ ਦੇ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਛਪੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੀ ਉਹ ਖਿਮਾ ਜਾਚਨਾ ਮੰਗਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰੋ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਉਠਾਇਆ ਇਤਿਹਾਸ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਮੁਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਉਹ ਸੌਦਾ ਸੰਪਾਦਕ ਜੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਚੱਲਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕੌਮੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਜਿੱਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।